

BESCHIKKING

Wet Natuurbescherming - ontheffing soorten ruimtelijke ontwikkeling

Aanvrager	Gereformeerde Gemeente Kampen
Aangevraagde activiteiten :	Aanvraag Ontheffing soortenbescherming renovatie kerkgebouw
Datum ontvangst aanvraag :	29.11.2022
Locatie :	2e Ebbingestraat 3 Kampen
Datum beschikking :	09.03.2023
Kenmerk :	D2022-12-001937
Zaaknummer :	2022-016110

Datum verzending

09.03.2023

Deze beschikking is als volgt opgebouwd:

A.	BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING	4
A.1	Aanvraag	4
A.2	Besluit	4
A.3	Ondertekening en verzending	5
A.4	Niet mee eens?	6
B.	VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT	7
B.1	Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag	7
B.2	Algemeen	7
B.3	Kwetsbare periode	8
B.4	Ongeschikt maken	8
B.5	Tijdelijke mitigatie	9
B.6	Permanente mitigatie	10
B.7	Overige zaken	10
C.	OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT	11
C.1	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	11
C.1.1	Bevoegdheid	11
C.1.1.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	11
C.1.2	Procedure	11
C.1.2.1	Overeenstemming andere provincie	11
C.1.2.2	Adviesverzoek aan gemeente	11
C.1.2.3	Relevante overige besluiten	11
C.1.3	Toetsingskader soorten	12
C.1.3.1	Wettelijke regels	12
C.1.3.2	Provinciaal beleid	12
C.2	WEERGAVE VAN DE FEITEN	13
C.2.1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	13
C.2.1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	13
C.2.2	Doel van het project	14
C.2.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	14
C.2.4	Periode	14
C.2.5	Onderliggende documenten	14
C.2.6	Aanvullende gegevens	15
C.3	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	15
C.3.1	Inhoudelijke beoordeling	15
C.3.1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	15
C.3.1.2	Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	16
C.3.1.3	Beschrijving noodzaak ontheffing	17
C.3.1.4	Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	17
C.3.1.5	Wettelijk belang van het project	18

C.3.1.6	Toetsing aan overige vereisten.....	19
C.3.1.7	Zorgplicht blijft altijd gelden	19
D.	SLOTCONCLUSIE	20
E.	BIJLAGEN	21

A. BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

A.1 Aanvraag

[REDACTED] van het adviesbureau Regelink Ecologie & Landschap B.V. heeft, namens de Gereformeerde Gemeente Kampen, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 29 november 2022² ontvangen en geregistreerd onder zaaknummer 2022-016110. Op 20 februari 2023 hebben wij aanvullende gegevens ontvangen³. De aanvraag is gedaan vanwege de renovatie en energetische verbetering van het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente aan de 2^e Ebbingestraat 3 in Kampen.

In dit document geven wij ons besluit weer.

A.2 Besluit

Wij besluiten u een ontheffing⁴ te verlenen van verbodsbepalingen voor een soort van de Vogelrichtlijn en voor twee soorten van de Habitatrichtlijn.

In het bijzonder gaat het om het verbod om nesten, rustplaatsen en eieren van de huismus opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten van de huismus weg te nemen⁵. Daarnaast gaat het om het verbod om de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis opzettelijk te verstoren⁶ en om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze vleermuissoorten te beschadigen of te vernielen⁷.

We verlenen u geen ontheffing van het verbod om de huismus opzettelijk te storen⁸. Dit omdat de verstoring van de huismus tijdens de werkzaamheden niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de huismus.

Deze ontheffing heeft betrekking op de renovatie van het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente aan de 2^e Ebbingestraat 3 in Kampen. Deze ontheffing treedt in werking een dag na de verzenddatum van dit besluit en is geldig tot en met 31 december 2024.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in *B. Voorschriften bij het besluit*.

- Aanvraag Ontheffing Soortbescherming ingediend door Regelink Ecologie & Landschap B.V. op 29 november 2022;
- Mitigatieplan huismus, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis - Poortkerk Kampen. RA22206-01 Regelink Ecologie & Landschap B.V., 29 november 2022.

De motivering voor ons besluit is in *C. Overwegingen bij het besluit* weergegeven.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in *B. Voorschriften bij het besluit* weergegeven.

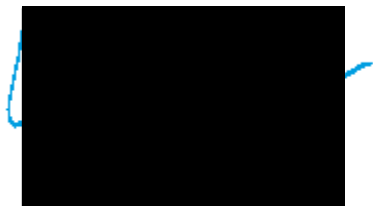
¹ In het kader van art. 3.3, eerste lid 3.8, eerste lid Wnb
² Kenmerk provincie D2022-11-008114
³ Kenmerk provincie D2023-02-008015
⁴ Op basis van art. 3.3, eerste lid 3.8, eerste lid Wnb
⁵ Art. 3.1, tweede lid Wnb
⁶ Art. 3.5, tweede lid Wnb
⁷ Art. 3.5, vierde lid Wnb
⁸ Art. 3.1, vierde lid Wnb

A.3 Ondertekening en verzending

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van gemeente Kampen;
- Regelink Ecologie & Landschap B.V., [REDACTED]

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

A large black rectangular redaction box covers the signature area. To the left of the box, there is a blue ink-like scribble that appears to be a stylized 'L' or a similar mark.

Lars Wuijster,
Teamleider vergunningverlening

A.4 Niet mee eens?

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat in onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, team Juridische Zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Via de e-mail naar klachtenbezwaar@overijssel.nl.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de rechtbank Overijssel: 088 - 361 55 55.

B. VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

B.1 Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geef u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming - soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (D2022-12-001937). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

B.2 Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geef u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het mobiele telefoonnummer van de contactpersoon
 - de naam van de begeleidende ecologisch deskundige⁹, inclusief het mobiele telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd.

Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.

3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Lokaal, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

⁹ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- Minimaal 3 jaar ervaring heeft met het uitvoeren van soortgericht onderzoek, eventueel onder begeleiding van een ervaren ecooloog; én
- Soortspecifieke kennis heeft opgedaan door middel van veldwerk, onderzoek, studie of opleiding; én
- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming én is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, EIS Nederland, FLORON, SOVON.).

B.3 Kwetsbare periode

5. U voert het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen uit buiten de kwetsbare perioden, zoals met rood weergegeven in onderstaande tabel.
De kwetsbare perioden zijn als volgt:

- Huismus: voortplanting 1 maart tot en met 31 augustus en vorstperioden van minimaal 3 dagen met overdag temperaturen $< 0^{\circ}\text{C}$ in de periode december tot en met februari (oranje in tabel). Het ontoegankelijk maken van een nestplaats moet voor of na een vorstperiode worden uitgevoerd.
- Gewone dwergvleermuis: gebruik van paarverblijf 15 juli tot 30 oktober en zekerheidshalve ook niet tijdens de winterrust van 15 oktober tot 15 april
- Ruige dwergvleermuis: gebruik van paarverblijf 15 augustus tot 30 september en zekerheidshalve ook niet tijdens de winterrust van 1 november tot 15 april

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Huismus <i>Voortplantingsperiode/ Vorstperioden</i>												
Gewone dwergvleermuis <i>paarperiode/winterrust</i>												
Ruige dwergvleermuis <i>paarperiode/winterrust</i>												

6. Afhankelijk van de weersomstandigheden kunnen de kwetsbare perioden uit voorschrift 5 eerder of later beginnen en eindigen dan weergegeven. De ecologisch deskundige beoordeelt wanneer de kwetsbare perioden in het jaar van uitvoering op die specifieke locatie beginnen en eindigen. Als dit oordeel afwijkt van de weergegeven perioden, wordt dit oordeel onderbouwd beschreven in het logboek.

B.4 Ongeschikt maken

huismus

7. Voorafgaand aan de werkzaamheden en buiten de kwetsbare periode maakt u de bebouwing binnen het plangebied ongeschikt voor de huismus. Het ongeschikt maken van de nesten in de periode december tot en met februari is uitsluitend toegestaan buiten een aaneengesloten vorstperiode van minimaal drie dagen.
8. U maakt de verblijfplaatsen van de huismus ongeschikt door de ruimte onder de dakpannen via de dakgoot ontoegankelijk te maken door middel van het plaatsen van dakgootborstels.

gewone en ruige dwergvleermuis

9. Voorafgaand aan de werkzaamheden en buiten de kwetsbare periode maakt u de bebouwing binnen het plangebied ongeschikt voor vleermuizen.
10. Het ongeschikt maken vindt plaats door alle openingen van de bebouwing waar vleermuizen naar binnen kunnen dicht te maken. Dit dichtmaken gebeurt met rugvulling of borstels. Tevens worden er exclusion flaps geplaatst (om de 2 meter) zodat vleermuizen de verblijfplaats wel kunnen verlaten maar niet kunnen terugkeren. Openingen zijn bijvoorbeeld: open stootvoegen, kieren langs kozijnen, kieren tussen buitenmuur en dakgootbetimmeringen en bij kantpannen.
11. Minimaal 5 dagen na het ongeschikt maken voert u een controle uit met behulp van een batdetector. Deze controle moet uitgevoerd worden door de ecologisch deskundige onder bij nacht geschikte vliegomstandigheden voor vleermuizen (> 10 graden Celsius, wind max 4 Beaufort en maximaal motregen). Indien alsnog verblijfplaatsen van vleermuizen worden aangetroffen, dan zijn extra maatregelen nodig om de verblijfplaatsen verder ongeschikt te maken. Deze procedure wordt

herhaald totdat geen uitvliegende vleermuizen meer waargenomen worden. De renovatiewerkzaamheden mogen pas starten als uit de controle blijkt dat er geen vleermuizen meer aanwezig zijn in de bebouwing.

B.5 Tijdelijke mitigatie

huismus

12. U heeft in oktober 2022 vier tijdelijke huismuskasten geplaatst van het type HMT1 van Unitura. De locaties zijn weergegeven op de overzichtstekening in *E. Bijlagen*. De kasten zijn opgehangen volgens de vereisten zoals omschreven in het Kennisdocument huismus (Bij12, 2022). Zie *E. Bijlagen* voor de vereisten van het Kennisdocument.
13. De tijdelijke kasten blijven tenminste 3 maanden hangen nadat de permanente vervangende voorzieningen zijn gerealiseerd. Het verwijderen/ongeschikt maken van de tijdelijke huismuskasten mag binnen de looptijd van de ontheffing, zolang dit gebeurt buiten het broedseizoen dat loopt van maart tot en met september en niet in vorstperiodes (zie voorschrift 5). Voorafgaand aan het verwijderen van de tijdelijke kasten voor de huismus moet een ecologisch deskundige vaststellen of de betreffende kasten op dat moment gebruikt worden. Als is vastgesteld dat er geen huismussen aanwezig zijn dan verwijdert u de huismuskasten direct of maakt ze ontoegankelijk.
14. Als de kasten verwijderd worden na de looptijd van de ontheffing moet er gecontroleerd worden door een ecologisch deskundige of de nestkasten in gebruik zijn door huismussen of andere beschermde soorten. Als dat het geval is, is een ontheffing nodig.

gewone en ruige dwergvleermuis

15. U heeft in oktober 2022 8 tijdelijke vleermuiskasten geplaatst van het type VMT1a van Unitura. De locaties zijn weergegeven op de overzichtstekening in *E. Bijlagen*. De kasten zijn opgehangen volgens de vereisten zoals omschreven in de Kennisdocumenten van de gewone en ruige dwergvleermuis (Bij12, 2017).
16. De tijdelijke kasten blijven tenminste hangen totdat de permanente vervangende verblijfplaatsen zijn gerealiseerd en minimaal zes maanden beschikbaar zijn, waarbij alleen de actieve maanden april tot en met oktober meetellen. Daarbij mogen ze alleen verwijderd worden buiten de kwetsbare perioden (zie voorschrift 5). Voorafgaand aan het verwijderen van de tijdelijke kasten moet een ecologisch deskundige vaststellen of de betreffende kasten op dat moment gebruikt worden. Als is vastgesteld dat er geen vleermuizen aanwezig zijn dan verwijdert u de vleermuiskasten direct of maakt ze ontoegankelijk.
17. Als de kasten verwijderd worden na de looptijd van de ontheffing moet er gecontroleerd worden door een ecologisch deskundige of de nestkasten in gebruik zijn door vleermuizen of andere beschermde soorten. Als dat het geval is, is een ontheffing nodig.

B.6 Permanente mitigatie

huismus

18. U maakt het dak van de kerk weer beschikbaar voor nesten van huismus waarbij u rekening houdt met het volgende:
- Indien gebruik wordt gemaakt van vogelschroot dan wordt dit na de derde panlat geplaatst om zo de eerste rijen dakpannen beschikbaar te maken voor huismus.
 - Wanneer er een nieuwe dakvoet wordt geplaatst dan dient deze ruw van materiaal te zijn en voldoende ruimte over te laten voor huismus om de ruimte onder de pannen te bereiken.
 - De ruimte onder de pannen moet gelijk blijven aan de ruimte die in de oorspronkelijke situatie beschikbaar is om te verzekeren dat deze geschikt blijft als nestlocatie voor huismus. Dit betekent dat dezelfde dikte panlatten en tengels gebruikt dienen te worden.

gewone en ruige dwergvleermuis

19. Voor het realiseren van de permanente verblijfplaatsen voor vleermuizen kiest u uit minimaal 1 van de volgende opties:
- 1) Bij het opnieuw plaatsen van de dakpannen wordt bij de kantpannen rekening gehouden met toegang voor vleermuizen door een ruimte van tenminste 1,5 tot 2 centimeter onder de pan en boven de muur over te houden zodat deze de ruimte onder de dakpannen kunnen bereiken, en op het dakbeschot, indien hier sprake van is, wordt gebruik gemaakt van vleermuisvriendelijk dampopenfolie (bijv. DVF1 van Unitura).
 - 2) In de buitenmuur worden tenminste 8 kasten voor vleermuizen ingebouwd. Dit kunnen zowel enkele als geschakelde kasten zijn die naar gelang kunnen worden gecombineerd. Een voorbeeld van een geschakelde/modulaire kast is VMPM1 van Unitura.

B.7 Overige zaken

20. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de huismus en gewone en ruige dwergvleermuis.
21. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar op welke wijze, waar en wanneer uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat er daarbij vooral om het registreren van uitvoering, keuzes, afwegingen bij het handelen volgens de voorschriften en hoe wordt omgegaan met onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de toezichthouder aan hem/haar getoond.

C. OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

C.1 BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

C.1.1 Bevoegdheid

C.1.1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming¹⁰. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen hebben voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met Gedeputeerde Staten van die provincie.

C.1.2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

C.1.2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

C.1.2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Kampen gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

C.1.2.3 Relevante overige besluiten

Wij wijzen u erop, dat er ook andere besluiten mogelijk nodig zijn voordat u de voorgenomen activiteiten uitvoert. Voor zover ons bekend gaat het om de volgende besluiten:

Naam wet en van toepassing zijnde artikel	Bevoegd bestuursorgaan en adres
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, art. 2.1 en/of art. 2.2	Gemeente Kampen
Wet natuurbescherming, onderdeel Natura 2000-gebieden	Provincie Overijssel contactadres: Postbus 10078, 8000 GB Zwolle e-mail: postbus@overijssel.nl

Uw project vindt binnen de invloedsfeer van een Natura 2000-gebied plaats. Het is niet uit te sluiten dat dit project effecten heeft op één of meerdere instandhoudingsdoelen van dit gebied en u hiervoor een vergunning nodig heeft (art. 2.7 Wnb). Op basis van de voorliggende aanvraag om ontheffing kunnen wij hierover geen besluit nemen. Als u zekerheid wilt over het wel of niet vergunningplichtig zijn, kunt u hiervoor een separate aanvraag bij ons indienen. Voor vragen over deze vergunning Wnb kunt u contact met ons opnemen (Overijssel Loket 038 499 88 99).

¹⁰ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

C.1.3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

C.1.3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wnb. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming¹¹ en (soms) de Regeling natuurbescherming¹² zijn voor de toetsing relevant.

C.1.3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017¹³ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹⁴ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

C.1.3.2.1 Jaarrond beschermde vogelnesten

Onder invloed van jurisprudentie heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) in 2009 lijsten opgesteld van de vogelsoorten, waarvan het nest jaarrond beschermd moet worden. Wij hebben deze lijsten van jaarrond beschermde nesten van vogels in 2017 beleidsarm overgenomen.

Inmiddels is gebleken dat deze landelijke lijsten niet volledig op onze provincie zijn toegespitst. Daarom hebben wij deze lijsten aangepast. Deze nieuwe lijsten zijn tot stand gekomen aan de hand van de meest recente trends en aantallen van broedvogels in Nederland en in Overijssel. Vervolgens is beoordeeld of de soorten in de juiste categorie waren ingedeeld om de soort aan te merken als soort met vast nest respectievelijk soort met jaarrond beschermd functioneel leefgebied.

Wij hebben 2 lijsten vastgesteld, namelijk:

1. Lijst Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten Overijssel.
2. Lijst vogelsoorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied Overijssel.

De nesten c.q. het ecologisch functionele leefgebied van de soorten op de lijsten zijn beschermd.

Bescherming nesten algemeen

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en het uitbroeden van de eieren en voor het grootbrengen van de jongen. Indien de soort nest-indicerend gedrag vertoont, zoals het baltsgedrag en het aanslepen van nestmateriaal tot het moment dat de jongen zelfstandig zijn, is het niet toegestaan het nest te verwijderen of de broedlocatie ongeschikt te maken. Het nest-indicerend gedrag is al onderdeel van het broeden.

Als het gaat om vogelsoorten, waarbij de jongen direct het nest verlaten (nestvlinders), is ook de ruime omgeving van het nest belangrijk. In de context van de Wnb valt onder nest zowel de inhoud als de ecologisch functionele omgeving onder het begrip nest. De omvang van de ecologisch functionele omgeving verschilt per vogelsoort. Het betreft de omgeving die nodig is om het broedsucces van de betreffende vogelsoort te garanderen. Onder de verbodsbepaling vallen alle activiteiten die het

¹¹ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

¹² Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

¹³ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹⁴ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Ook situaties, die het nest op zich niet fysiek aantasten, kunnen onder de verbodsbepalingen vallen. Als er bijvoorbeeld sprake is van aantasting van de ecologisch functionele omgeving, waardoor de broedvogel zijn nestplek permanent verlaat.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Die vogels gebruiken hun nest niet als een vaste rust of verblijfplaats. De meeste nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen¹⁵ niet de bescherming van artikel 3.1 van de Wnb.

Jaarrond beschermd nest of leefgebied

Nesten – en/of – het ecologisch functioneel leefgebied van de huismus zijn jaarrond beschermd. Voor deze soort geldt dat de specifieke voorwaarden voor het broeden en grootbrengen van de jongen niet overal aanwezig zijn. De broedplekken met het ecologisch functionele leefgebied van deze soorten genieten daarom ook buiten het broedseizoen bescherming. Op basis daarvan is bij het verwijderen van (oude) nesten van deze soort altijd een ontheffing nodig. Zonder ontheffing is er sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen.

C.2 WEERGAVE VAN DE FEITEN

C.2.1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

C.2.1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

Het plangebied bestaat uit een kerk met aanbouw met daaromheen een terrein met een bestraatte parkeerplaats met kleine bomen, hagen en sierbeplanting. Het gebied wordt begrensd door bebouwing en een stadspark met watergang.

De Gereformeerde Gemeente heeft het voornemen om het kerkgebouw aan de 2^e Ebbingestraat 3 in Kampen te renoveren en energetisch verbeterende maatregelen toe te passen. Het plangebied bestaat uit een kerk met aanbouw.

Daartoe zullen de volgende werkzaamheden in het plangebied plaatsvinden:

- Vervangen van de dakpannen;
- Het dak van binnenuit isoleren;
- Vervangen van de goten;
- Herstellen van voeg- en metselwerk;
- Isoleren van spouwmuuren;
- Vervangen van de platte daken.

Het parkeerterrein en het groen in het plangebied blijven ongemoeid.

De uitvoering van de werkzaamheden staan gepland voor mei 2023.

¹⁵ Het broedseizoen start met nest-indicerend gedrag en eindigt als de jongen geen ouderzorg meer nodig hebben. De duur en periode van het broedseizoen verschilt per soort.



Figuur 1. Ligging van het plangebied, met de begrenzing in rood aangegeven. © Dienst voor het kadaster en de openbare registers, Apeldoorn, 2022.

C.2.2 Doel van het project

Het doel van het project is om de kerk te renoveren/restaureren en om energetische verbeterende maatregelen toe te passen.

C.2.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan voor de huismus van het verbod om nesten, rustplaatsen en eieren opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten weg te nemen¹⁶, om deze vogels opzettelijk te storen¹⁷. Daarnaast vraagt u ontheffing aan van het verbod om de gewone en ruige dwergvleermuis opzettelijk te verstoren¹⁸ en voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze vleermuissoorten te beschadigen of te vernielen¹⁹.

C.2.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 februari 2023 tot en met 31 december 2024.

C.2.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Aanvraag Ontheffing Soortbescherming ingediend door Regelink Ecologie & Landschap B.V. op 29 november 2022;
- Ecologische Quicksan - Poortkerk Kampen. RA21449-01 Regelink Ecologie & Landschap B.V., 11 januari 2022;
- Onderzoek huismus, gierzwaluw en vleermuizen - Poortkerk Kampen. RA22206-01 Regelink Ecologie & Landschap B.V., 29 november 2022;
- Mitigatieplan huismus, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis - Poortkerk Kampen. RA22206-01 Regelink Ecologie & Landschap B.V., 29 november 2022
- De aanvullingen van 20 februari 2022;
- Het machtigingsformulier, ondertekend op 31 oktober 2022.

¹⁶ Art. 3.1, tweede lid Wnb

¹⁷ Art. 3.1, vierde lid Wnb

¹⁸ Art. 3.5, tweede lid Wnb

¹⁹ Art. 3.5, vierde lid Wnb

C.2.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 29 november 2022 ontvangen.

Op 15 februari 2022 zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 20 februari 2022²⁰ ontvangen.

C.3 TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C.3.1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel het kennisdocument van de huismus, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis bij onze toetsing.

C.3.1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het rapport 'Onderzoek huismus, gierzwaluw en vleermuizen - Poortkerk Kampen²¹, dat is opgesteld door Regelink Ecologie & Landschap B.V. wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- Een QuickScan met literatuuronderzoek en een veldbezoek in en nabij het plangebied op 8 december 2021 waarbij de potentie op de aanwezigheid van beschermde soorten die vallen onder de Wet natuurbescherming is geïnventariseerd.
- Een aanvullend onderzoek naar de huismus met 2 veldbezoeken in en nabij het plangebied.
- Een aanvullend onderzoek naar de gierzwaluw met 3 inventarisatieronden in en nabij het plangebied.
- Een aanvullend onderzoek naar vleermuizen met 7 (nachtelijke) veldbezoeken in en nabij het plangebied.

Het huismussen- en het gierzwaluwonderzoek is uitgevoerd conform de richtlijnen in de overeenkomstige kennisdocumenten van BIJ12. De vleermuisinventarisatie is uitgevoerd volgens het Vleermuisprotocol 2021.

Het onderzoek is uitgevoerd in overeenstemming met de gangbare protocollen. Wij beoordelen het onderzoek als voldoende en op de juiste manier uitgevoerd.

In het plangebied zijn bij de eerste en tweede inventarisatieronde meerdere (8-10) huismussen waargenomen in en rondom het plangebied. Deze zaten in het groen van de parkeerplaats van het plangebied. Het groen op de parkeerplaats is leefgebied voor huismussen. Bij de werkzaamheden aan het kerkgebouw blijft het aanwezige groen intact.

Er is nest-indicerend gedrag van huismussen waargenomen in het groen en op het dak van de kerk. Er zijn 2 nesten van huismussen aangetroffen in het plangebied. Deze bevinden zich onder de dakpannen in de hoek aan de oostelijke kant van de kerk.

Tijdens het onderzoek zijn hoog boven het plangebied overvliegende gierzwaluwen waargenomen. Ook zijn in de omgeving van het plangebied enkele waarnemingen gedaan van lager vliegende groepjes gierzwaluwen. In het plangebied zelf zijn geen gierzwaluwen aangetroffen en zijn er geen aanwijzingen dat er nesten in het plangebied zijn.

Verder zijn er twee paarverblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Het betreft een paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis aan de voorgevel van de kerk en een paarverblijfplaats van ruige dwergvleermuis onder de kantpannen aan de voorzijde van de kerk. Lijnvormige elementen zijn niet aanwezig, zodat vliegroutes van vleermuizen kunnen worden uitgesloten. Essentieel foerageergebied is niet aanwezig door de beperkte aanwezigheid van groen.

²⁰ Kenmerk provincie D2023-02-008015

²¹ Hoofdstuk 3 pagina 6 tot en met 7

C.3.1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door de werkzaamheden gaan 2 huismusnesten, een paarverblijf van de gewone dwergvleermuis en een paarverblijf van de ruige dwergvleermuis verloren. Daarnaast is leefgebied aanwezig van de huismus binnen het plangebied (groene struiken en hagen). Het aanwezige groen rondom de kerk blijft intact.

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in het 'Mitigatieplan huismus, gewone en ruige dwergvleermuis - Poortkerk Kampen'²² dat is opgesteld door Regelink Ecologie & Landschap B.V., zijn voldoende. Ze komen overeen met bestaande methoden zoals beschreven in de kennisdocumenten van de huismus, respectievelijk de gewone- en ruige dwergvleermuis. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de huismus, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis zoveel mogelijk geminimaliseerd. In *B. Voorschriften bij het besluit* zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

huismus

- De bebouwing in het plangebied wordt buiten de kwetsbare perioden ongeschikt gemaakt voor de huismus.
- Er zijn voor de gewone huismus tijdig (oktober 2022) 4 tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd door het ophangen van 4 huismuskasten (Type HMT1 van Unitura) nabij het plangebied conform de vereisten van het Kennisdocument.
- Er worden ruimschoots permanente verblijfplaatsen gerealiseerd voor de huismus door de ruimte onder de dakpannen toegankelijk te maken.

gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis

- De bebouwing in het plangebied wordt buiten de kwetsbare perioden ongeschikt gemaakt voor vleermuizen.
- Er zijn voor de gewone dwergvleermuis tijdig (oktober 2022) tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd door het op correcte wijze ophangen van 8 vleermuiskasten in de nabijheid van het plangebied conform de vereisten van het Kennisdocument.
- Er worden nieuwe permanente verblijfplaatsen gerealiseerd door het in metselen van 8 vleermuiskasten en/of de kantpannen worden zodanig geplaatst dat er ruimte is voor vleermuizen om onder het dak te kunnen verblijven. Indien er dakbeschot wordt geplaatst dan wordt deze voorzien van vleermuisvriendelijk dampopen folie.

huismus

De landelijke staat van instandhouding van de huismus is matig ongunstig in Nederland. Daarom is de huismus opgenomen op de Rode Lijst als 'gevoelig'. Binnen het plangebied zijn twee nestlocatie van huismus aangetroffen. De werkzaamheden aan de woningen leiden tot het (tijdelijk) verdwijnen van deze nesten.

Tijdens het onderzoek zijn in de directe omgeving van het plangebied nog zeven andere nestlocaties van huismus aangetroffen. In de NDFF zijn er over de afgelopen 3 jaar een redelijk aantal waarnemingen van huismus bekend in de omgeving van het plangebied. Deze waarnemingen variëren van grotere groepen (> 10) huismussen tot enkele exemplaren. De aangetroffen nesten maken daarmee deel uit van de lokale populatie, waarvan door de werkzaamheden tijdelijk twee nesten verloren gaan.

gewone dwergvleermuis

Tijdens het onderzoek zijn in de omgeving van het plangebied geen andere verblijfplaatsen aangetroffen. Daarnaast zijn in de NDFF verspreid over de afgelopen drie jaar weinig waarnemingen bekend. Deze waarnemingen, 13 in totaal, zijn verspreid over de afgelopen 3 jaar. Er is dan ook weinig te zeggen over de lokale populaties. Omdat het om een enkele paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis gaat, en deze vaak gebruik maken van meerdere paarverblijfplaatsen, is het aannemelijk dat de werkzaamheden geen (tijdelijk) negatief effect hebben op de lokale populatie.

²² Hoofdstuk 5 pagina 13 tot en met 18

ruige dwergvleermuis

De ruige dwergvleermuis komt in ons land algemeen voor, met name in het najaar wanneer dieren vanuit Midden-en Oost-Europa naar Nederland trekken. De aantallen worden dan geschat op vele duizenden dieren. Ruige dwergvleermuizen verblijven voornamelijk in bomen, rotsspleten of onder bruggen. Paarverblijfplaatsen worden ook gevonden in gebouwen. Het zwaartepunt van de populatie in Nederland ligt vooral in het westen van Nederland: de soort wordt vaker in kustgebieden, langs rivieren, meren en plassen aangetroffen dan verder in het binnenland. In de omgeving van het plangebied zijn enkele waarnemingen van ruige dwergvleermuis bekend in de afgelopen drie jaar. Ruige dwergvleermuis is erg flexibel en de dieren kunnen gebruik maken van meerdere paarverblijfplaatsen die soms niet meer zijn dat een gat in de muur of de ruimte onder een kantpan.

toelichting lokale staat van instandhouding huismus en gewone- en ruige dwergvleermuis

Door tijdig te voorzien in alternatieve huismusnestlocaties en tijdens de werkzaamheden permanente voorzieningen in de kerk te realiseren komt de lokale staat van instandhouding van huismus niet in het geding. Hierdoor kan de huismussenpopulatie binnen het plangebied ook op lange termijn duurzaam in stand blijven. Daarnaast neemt het verspreidingsgebied van huismus niet af door de werkzaamheden en blijft ook het functioneel leefgebied in de directe omgeving van het plangebied aanwezig.

Door tijdig alternatieven aan te bieden en de werkzaamheden op vleermuisvriendelijke wijze uit te voeren kan een negatief effect op de gewone en ruige dwergvleermuis ook volledig worden uitgesloten.

C.3.1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van de renovatie van het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente aan de 2^e Ebbingestraat 3 in Kampen leiden tot opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen of eieren van de huismus of het wegnemen van nesten van deze soort²³. Verder worden de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis opzettelijk verstoord²⁴ en worden voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze vleermuissoorten beschadigd of vernield²⁵. Voor de overtreding van deze verboden heeft u een ontheffing nodig.

Voor de overtreding van het verbod om de huismus opzettelijk te storen is geen ontheffing nodig. Dit omdat de verstoring van de huismus tijdens de werkzaamheden niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de huismus.

C.3.1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Wij zijn van oordeel dat andere bevredigende oplossingen ontbreken. Er zijn geen geschikte alternatieven voor uitvoering van het project. Een alternatieve locatie is niet aan de orde. De werkzaamheden zijn locatie gebonden en kunnen alleen plaatsvinden bij dit gebouw. Een alternatieve inrichting is niet mogelijk. Het pand wordt gerenoveerd maar er is geen sprake van een andere inrichting van het gebouw. Door na de werkzaamheden de verblijfplaatsen van huismus, gewone en ruige dwergvleermuis weer op dezelfde wijze aan te bieden (ruimte onder dak- en kantpannen) zijn deze alleen tijdelijk niet beschikbaar. De werkwijze en planning is aangepast voor het gebruik van de kerk door huismus en gewone en ruige dwergvleermuis. De werkperiode wordt aangepast op de kwetsbare periode voor deze soorten. Voor huismus wordt daarom het ongeschikt maken uitgevoerd buiten het broedseizoen en vorstperiodes, voor vleermuizen wordt er ongeschikt gemaakt in de actieve periode. Daarnaast worden tijdig alternatieve verblijfplaatsen voor huismus en gewone- en ruige dwergvleermuis aangeboden. Er wordt bij de planning en werkwijze maximaal rekening gehouden met de ecologie van de aangetroffen beschermde diersoorten.

²³ Art. 3.1, tweede lid Wnb

²⁴ Art. 3.5, tweede lid Wnb

²⁵ Art. 3.5, vierde lid Wnb

C.3.1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenumen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig;

Vogelrichtlijn: huismus

- in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid

Habitatrichtlijn: gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis

- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten

Toelichting

De Poortkerk in Kampen is erg verouderd en toe aan groot onderhoud en verduurzaming. Daarnaast dient ook de veiligheid van het pand verbeterd te worden op het gebied van vluchtwegen en bereikbaarheid voor hulpdiensten.

Het gebouw voldoet nu niet aan het Bouwbesluit 2017 (Cremers, 2022) wat isolatie betreft en daarnaast is het binnenklimaat van slechte kwaliteit. Ventilatie vindt namelijk plaats doormiddel van een ouderwets inblaassysteem dat naast ventilatie ook een grote hoeveelheid tocht veroorzaakt. Het binnenklimaat kan zo een negatieve invloed hebben op de gezondheid van kerkgangers en andere groepen die mogelijk voor langere tijd aanwezig (moeten) zijn in het gebouw.

Door het isoleren en renoveren van de buitenste schil en bijpassende aanpassingen te doen aan de binnenzijde van de kerk wordt voorzien in een grote verbetering en verduurzaming. Hierdoor worden negatieve effecten van het huidige binnenklimaat gestopt en wordt tevens voorzien in een grote daling in energieverbruik. Dit draagt zodoende ook bij aan het Energieakkoord en dient zo een groot maatschappelijk belang.

De renovatie is zodoende van wezenlijk belang voor de volksgezondheid (verbetering binnenklimaat) en dient zoals gezegd een groot maatschappelijk belang in het verminderen van de energievraag en daarmee een kostenbesparing.

Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond.

C.3.1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb²⁶ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C.3.1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb²⁷. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

²⁶ Art. 1.10, derde lid Wnb

²⁷ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

D. SLOTCONCLUSIE

De ontheffing van de verbodsbepalingen om nesten, rustplaatsen en eieren opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten weg te nemen van de huismus en om de gewone en ruige dwergvleermuis opzettelijk te verstoren en voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze vleermuissoorten te beschadigen of te vernielen kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten wordt niet aangetast.

Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soorten optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijk belang is om de negatieve effecten op de betrokken soorten te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

E. Bijlagen

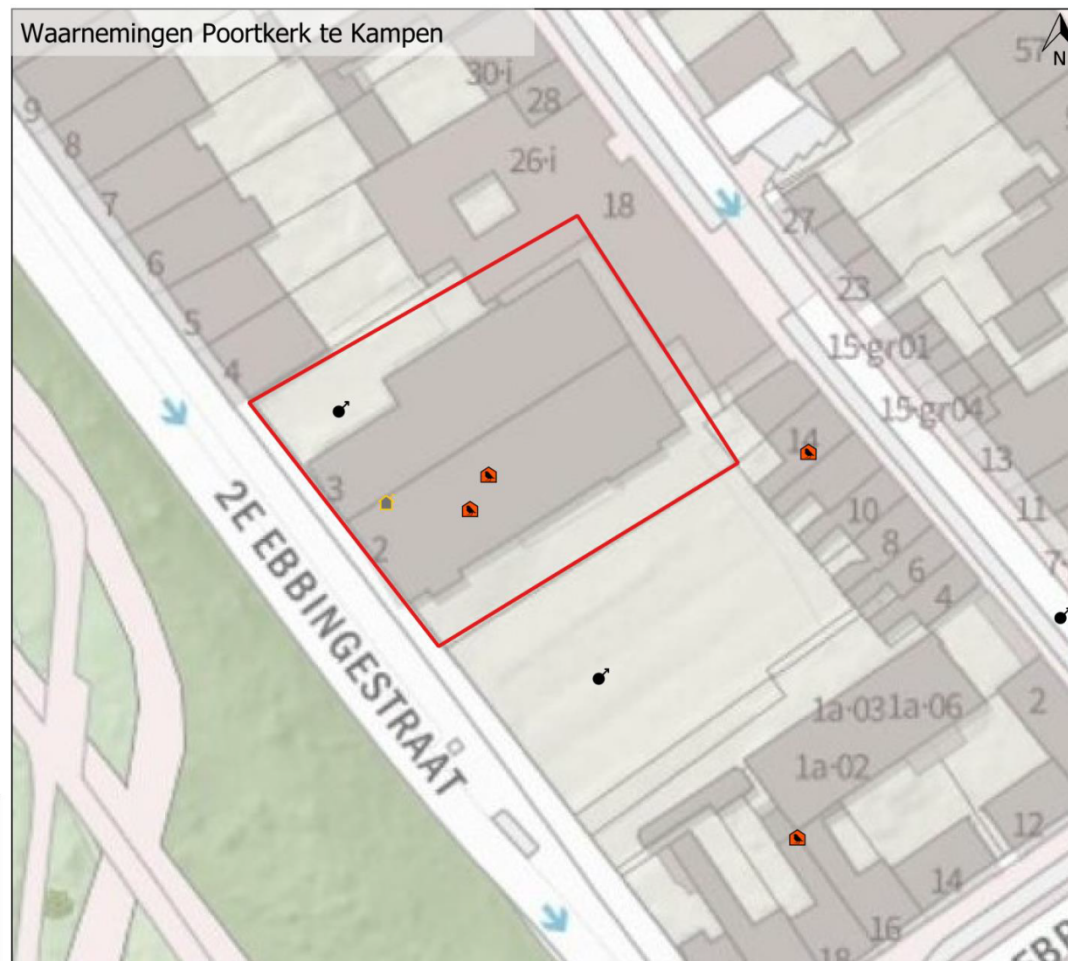
LEGENDA

- Plangebied
- Vleermuizen
- Gewone dwergvleermuis
- Roepend
- Ruige dwergvleermuis
- Paarverblijfplaats in gebouw
- Huismus
- Nestlocatie

Opdrachtgever: XXXXXXXXXX
Projectnummer: 22206
Datum: 27.10.2022
Samenstelling kaart: XXXXXXXXXX

 **Regelink**
Ecologie & Landschap

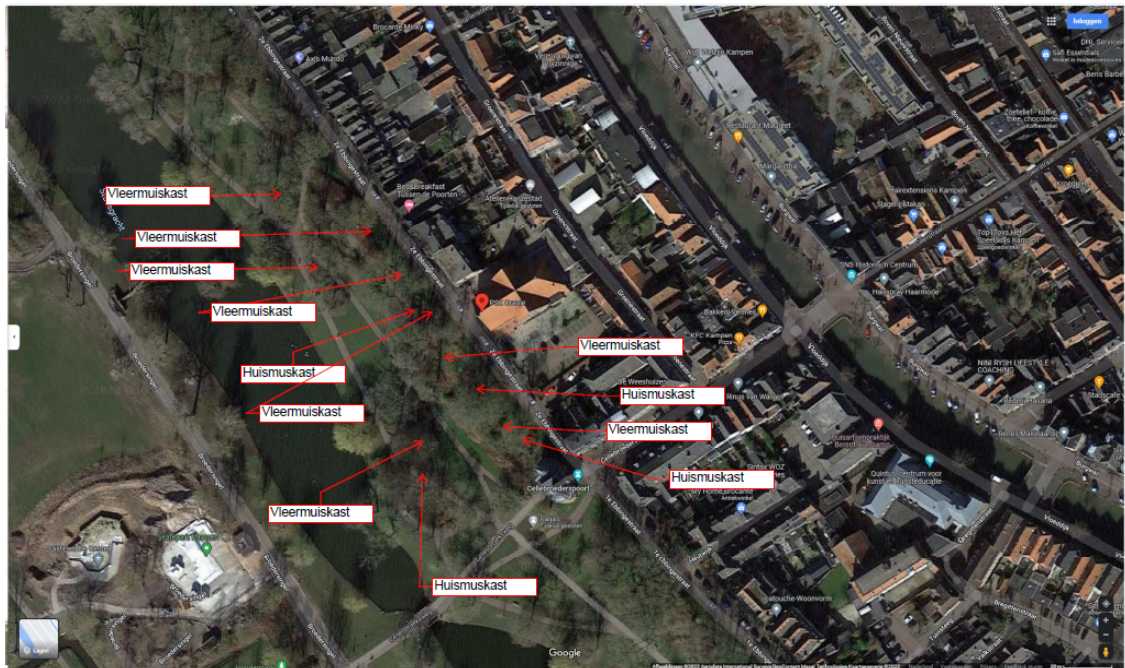
0 6 12 18 24 m



Figuur 2. Aangetroffen beschermde soorten

Datum verzending

09.03.2023



8 stuks zomervlijfplaats vleermuis met achterkant van Unitura type VMT1a
4 stuks 2-voudige huismuskast vna Unitura type HMT2

Figuur 3. Ligging geplaatste tijdelijke voorzieningen

Voorwaarden bij vervangende nestplaatsen huismus:

Voor de vervangende nestplaatsen geldt:

- dat ze minimaal drie maanden voor het ongeschikt maken van de oorspronkelijke nestplaats aanwezig zijn, om de vogels te laten wennen aan de nieuwe voorzieningen;
- dat er meerdere nestplekken bij elkaar aangeboden moeten worden. Zorg dat de openingen minimaal 50 centimeter uit elkaar liggen; dit kan dichterbij elkaar, maar zorg er dan voor dat de nestingang niet zichtbaar is voor de huismus die in de andere nestingang zit;
- dat ze zo dicht mogelijk bij de locatie van de oorspronkelijke verblijfplaats worden geplaatst en als dat niet mogelijk is, dan in de directe omgeving (in de regel binnen 200 meter) van de oorspronkelijke nestplaats en buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden liggen;
- dat ze op minimaal 3 meter hoogte gerealiseerd worden;
- dat er een passende broedruimte aangeboden wordt. Een kunstmatige nestruimte (binnenmaten) moet voldoen aan de volgende eisen:
 - een bodemmaat van circa 13 B x 25 L cm,
 - een hoogte van circa 14 cm en
 - een invliegopening met meer breedte dan hoogte (diameter max. 3.5 cm);
- dat ze op een voor de huismus geschikte wijze en plek worden aangebracht. Zo mogen ze niet te heet worden in de middagzon, maar zich ook niet op een te koude locatie bevinden: voorkeur heeft een noord of oost expositie of een ligging in de schaduw van een dakgoot, dakoverstek of iets dergelijks. Temperatuurverloop in nestplaatsen van huismus wordt bepaald door de oriëntatie van deze nestplaatsen;
- dat binnen 50 m van de nieuwe nestplaats continu voldoende dekking aanwezig is. Het gaat dan om struiken met een hoogte van 2 á 3 meter hoog. Die zorgen voor voldoende effectiviteit. De effectiviteit wordt verhoogd als het om altijdgroene struiken, dicht vertakte struiken of stekelige struiken gaat;
- dat er altijd (zo mogelijk binnen 100 meter, bij voorkeur binnen 50 meter) voldoende geschikt voedsel en potentiële slaapplekken beschikbaar zijn. Met name inheemse planten/struiken en enkele inheemse grote bomen zijn leverancier van eiwitrijk voedsel (kleine zachte insecten, larven, rupsen) voor de jongen. Altijd groenblijvende struiken/bomen, dichtvertakte hagen, gevelbegroeiing of plekken onder daken zijn geschikt als collectieve slaapplek (en tevens voor dekking) voor mannetjes, ongepaarde vrouwtjes en jonge vogels;
- dat er altijd plekken voor stofbaden zijn (zo mogelijk binnen 100 meter, bij voorkeur binnen 50 meter);
- dat er water om te drinken en om in te baden aanwezig is. Daarbij moet er binnen 1 á 2 meter hogere struiken aanwezig zijn als dekking om op te drogen;
- dat er voldoende veiligheid is tegen predatoren. Dit geldt voor de nestplaats zelf, als ook dat er voldoende opgaand groen in de directe omgeving aanwezig is als dekking voor volwassen vogels of (net uitvliegende) jonge vogels;
- dat ze van voldoende duurzaam materiaal zijn en op een voldoende duurzame wijze worden geïntegreerd, bevestigd of ingemetseld. Of de duurzaamheid voldoende is hangt van meerdere factoren af, bijvoorbeeld van het type materiaal (hout, houtbeton, aardewerk, en dergelijke), van de houtsoort (ceder en robinia zijn duurzamer dan vuren of grenen), de wijze van ophanging, de aangebrachte plek (bijvoorbeeld onder een dakgoot of een andere vorm van overhang of vol in zon en wind), het te verwachten gebouwbeheer (bij schilderwerk verdwijnen regelmatig aangebrachte voorzieningen) en of het beheer en onderhoud van de voorziening (herstel bij gebreken) geregeld is;
- dat het materiaal waarvan ze zijn gemaakt niet behandeld is met chemische middelen;
- dat het beheer van het gebouw (en de ecologisch functionele omgeving) duurzaam geregeld is. Het gaat om een duurzame maatregel voor de lange termijn. Dit beheer moet gebeuren in een periode dat verstoring niet of minimaal optreedt.